

Lieksan luonnonystävät ry
Honkalahdentie 9
81700 Lieksa

22.1.2021

Lieksan kaupungin kirjaamo
PL 41, 81701 Lieksa
kirjaamo@lieksa.fi

Asia: Palaute Lieksa - Ruunaa strategiseen yleiskaavaluonnokseen 2040+

Lieksan luonnonystävät kiittää mahdollisuudesta esittää mielipiteensä Lieksa-Ruunaa strategisesta yleiskaavasta 2040+, luonnosvaiheen kaavaselostus 10.12.2020. Seuraavassa huomioitamme luonnoksen mainittuihin kohtiin. Keskitymme palautteessamme pääasiassa Ruunaan alueeseen.

Suunnittelualue

”Lieksa–Ruunaa strategisen yleiskaavan suunnittelualueena on Lieksan keskustaajaman ja Pankakosken asemakaavoitetun alueen ulkopuolelle jäävät suunnittelutarvealueet, Ruunaan retkeilyalue lähiympäristöineen ja niiden väliin jäävät alueet Ruunaantien lähiympäristössä sekä valtatie 73 lähiympäristössä.”

Suunnittelualue on laaja. Luonnoksessa suunnittelualueen keskeiset teemat, kehittämiskohteet ja maankäytön painotukset eivät kohdistu selkeästi ja tarkasti tietylle alueelle. Tällöin esimerkiksi edes vähäinenkin arviointi maankäytön muutosten vaikutuksesta luonnon ekosysteemeihin on mahdotonta. Luonnoksen suunnittelualueina olisi parempi vaihtoehto ollut erilliset Ruunaan alueen ja toisaalta laadittavana olevan keskustaajaman osayleiskaavaan likeisesti liittyvien keskustaajaman reuna-alueiden kaavaluonnokset. Nyt lausunnolla olevan Lieksa-Ruunaa strategisen yleiskaavan rajauksen ulkopuolelle tulee jättää luonnonsuojelualueet, esimerkiksi Ruunaan luonnonsuojelualue, Natura-alueet ja koskiensuojelualue erityisten jo huomioitujen luonnonarvojen ja luontokohteiden suojelemiseksi.

Tavoitteet

Strategisen yleiskaavan tarkoituksena on ohjata maankäytön suuria linjoja ja kehittämissuuntia. Maankäytön ohjauksen taustalla pitää olla riittävät selvitykset.

Keskustaajaman osayleiskaavan liikenneselvitys kattaa strategisen yleiskaava-alueen, mutta alueen luontoselvitykset puuttuvat alueelta.

Riittävät luonto- ja maisemaselvitykset on laadittava koko kaava-alueelta maankäytön muutosten ja eri toimintojen yhteensovittamisen pohjaksi.

Keskeiset teemat

”Strategisen yleiskaavan tavoiteasettelu on kohdennettu kaupungin kehittymisen näkökulmasta keskeisiin teemoihin. Suunnittelualueeseen kohdistuvat keskeiset teemat ovat asuminen, elinkeinot, saavutettavuus, luonto, kulttuuriympäristö ja vapaa-aika, jotka ovat osa toimivaa yhdyskuntarakennetta.”

Näiden teemojen osalta suunnittelualueen laajuuden takia eri alueiden vahvuudet ja heikkoudet eivät kohdennu kunnolla. Luonnonympäristöllä ja kulttuuriympäristöllä on omat arvonsa ja eivät ole toisiaan poissulkevia tai rajaviivalla erotettavia. Ruunaa on säilytettävä luonnonympäristönä ja retkeilyalueena ja tällöin monet strategisen yleiskaavan teemoista eivät koske Ruunaata. Voimakkaan rakentamisen, esimerkiksi majoituspalvelujen osalta pitäisi keskittää Lieksan keskustaajamaan. Hotellirakentaminen ei sovi Ruunaan luontoympäristöön.

Ruunaan osalta kaavan laadinta pitäisikin lähteä ekosysteemipalvelujen ajattelun pohjalta. Ekosysteemipalvelut ovat ekosysteemien tuottamia aineellisia ja aineettomia hyötyjä ihmisille, ja luonnolla on aina myös itseisarvonsa. Tuotantopalveluina esimerkiksi esille tuodussa metsäbiotaloudessa olisi nähtävä puuraaka-aineen lisäksi myös metsien muut arvot, kuten luonnon monimuotoisuus esteettisyyden, virkistymisen ja terveyden kannalta. Kulttuuripalveluissa luonnon virkistyskäyttö edellyttää luonnonympäristöjä ja suomalaisten suosituimmat ulkoilumuodot – kävely, retkeily, pyöräily – eivät edellytä erityisiä rakenteita ja ovat mitä ominaisimpia ulkoilumuotoja myös Ruunaalla. Säätelypalvelujen osalta pitäisi tarkkaan selvittää, millainen vaikutus maankäytön muutoksilla ja rantarakentamisella, yleiskaavaluonnoksen jo lähitulevaisuudessakin suunnitelluilla RM-alueilla (Matkailun kehittämisalueilla), on esimerkiksi järvilohen palautustoimenpiteille Lieksan joessa. Säätelypalvelut liittyvät keskeisesti esimerkiksi ekosysteemien veden suodattumiseen ja eroosion torjuntaan.

Lieksassa

Lieksan luonnonystävät ry

Kaija Kiiskinen
varapuheenjohtaja

Maarit Raassina
sihteeri

Yhteyshenkilö:

Kaija Kiiskinen, p. 0407364296, s-posti kaija.kiiskinen(at)gmail.com